

ББК 86

Мал 18

Маліноўскі Яўген

Парусія: псіхалогія прысутнасці. — Баранавічы : Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны”, 2007. — 260 с., іл.

ББК 86

© Грамадскае аб'яднанне

“Таварыства беларускай мовы

імя Францішка Скарыны” 2007

© Афармленне Уладзімір Гундар

Прыісці да свай веры

Грамадова

Шаноўнае спадарства! Вы трываеце ў руках кнігу баранавіцкага грэка-каталіцкага святара айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці”. Артыкулы з гэтае кнігі пэўна час доўжваліся на старонках мясцовай газеты “Інтэпрес” і мелі вялікі водгук у грамадстве. Сябры і прыхільнікі ўніяцкай парафіі вырашылі сабраць ў адзінае зборнік, каб напісанае настацелем баранавіцкага прыходу св. Мятэя Мятэда Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы, надрукаваць суцэльнай кнігай.

У мінулым стагоддзі ўніяцкі святар Леў Гарошка, які ў гады Другой сусветнай вайны кіраваў у Баранавічах медычнай школай, напісаў кнігу “Навука і рэлігія”. Аўтар абвргаў савецкія тэзісы аб шкоднасці рэлігіі, нясутнасці веры ў Бога і навуку, пераканаўча даказваў, што найбольшыя вучоныя ў аграмаднай большасці былі веруючымі людзьмі. Традыцыі архімандрыта Льва Гарошкі жывуць і працягваюцца сённяшнімі ягонымі пасыдзеццамі.

Кніга айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці” – гэта першы вопыт псіхалогічнага абагульнення рэлігійнай і палітычнай практыкі. Хацеў бы адзначыць, што гэтую тэму сучасныя навукоўцы і святары дэліканта абыходзяць, “пераканаўча” спасылаючыся, што сапраўдная рэлігія па-за палітыкай. Пэўна яно так і ёсць у дэмакратычным грамадстве, але не ў нас. Трэба прызнаць мужнасць уніяцкага святара, які ў сваіх разважаннях пра Бога і існасць спалучае рэлігію і палітыку, псіхалогію і мастацтва. Праўда, айца Яўгена цікавіць не столькі сама палітыка, як правая свабода. І калі палітыка пераахаджае свабодзе, то трэба аб гэтам смела казаць. Але на такі крок сёння здольны не кожны чалавек.

Беларуская дзяржава Вялікае княства Літоўскае было прававой дзяржавай, у якой панавала воля і талерантнасць. Прыгонныя сяляне і стараверы сотнямі тысячаў беглі сюды з Расіі ад дэспатызму. Пераследаваныя на радзіме ардын-

П.17. Выбары	78
П.18. Палітыка	81
П.19. Жэрабя кінута	85
П.20. Пост	88
П.21. Пасха	91
П.22. духоўнасць	93
П.23. Характство	96
П.24. Быць	99
П.25. Тройца	102
П.26. Слава	105
П.27. Храм	108
П.28. Ліпшак	111
П.29. "Не хочу иметь ребенка..."	116
П.30. Радаснае ганенне	117
П.31. Вавілонская вежа талерэчаіснасці	123
П.32. Час асабістай прысутнасці	127
П.33. Выбранасць	131
П.34. Ад сектанцтва да еднасці	134

III

ЭКЗІСТЭНЦЫЯ Выхавання	137
III.1. Успенне	138
III.2. Акмеалагічная персанажыстасць узрос	142
III.3. Тэапсіхалагічная персанажыстасць	150
III.4. Сямейная трапеза экумены	153
III.5. Прафесія	156
III.6. Прафесія	160
III.7. Сямейная парусія: "Сем хлябоў і дзве рыбы"	164
III.8. Вяртанне да сябе	169
III.9.	172
III.10. У сям'і не без нарцыса	176

III.11. Любоў не раздражняецца	181
III.12. Ружанец у псіхічным развіцці дзіцяці	183
III.13. "Лебядзінае паляванне"	188
III.14. Містыка	189
III.15. Алтарна-педагагічныя раз'ясненні	192
III.16. Педагагічныя прыклады асабістай свабоды	196

IV

ПСІХАПАГІТЧНАЯ ПРОПАГАНДЗІ	203
IV.1. Псіхалагічны сэнс Евангелля	204
IV.2.	206
IV.3.	208
IV.4. "Хан будуць усе адно"	210
IV.5. Суд Божы	215
IV.6. Суд Божы	218
IV.7. Навігацыя	221
IV.8. Экзарцызм, альбо выпнанне дэманаў	224
IV.9. Перамяненне Гасподняе	226
IV.10. Pietas – Шанаванне	228
IV.11. Не судзі	230
IV.12. Багацце ад Бога	232
IV.13. "Камень, адкінуты будаўнікамі"	234
IV.14. Падвышэнне Пачэснага і Жыццядайнага Крэжа	236
IV.15. Казанне на свята Андрэя Першапакліканага	240
IV.16. Шлюбная вячэра	243
IV.17. Старое віно і новая ахвяра	245
POST-PARTOR* – СПАДКАЕМЦА	249
ГЛАСАРЫЙ	251
ЛІТАРАТУРА	253

II.19. Жэрабя кінута

Как любить такую страну,
где у всех мы будем в плену?
И от сушащей кровь тоски,
от которой в глазах круги.
Но бояться этой страны
Мы не станем и в смертный час.
Беспощадный гнев сатаны
Несклоненными встретит нас.

Л. Гумилев

У біблейскай кнізе “Эстэр” распісана гісторыя аб збаўленні палоннага народа ад дэспатычнага цара. А таксэргса, ад імя якога ліхадзей Аман выдаў імперскаму каралю загад вынішчыць усіх яўрэяў, якія не ўпакоўваліся ў іду. Але жонка цара, юдэйка Эстэр, заступілася за свой народ, просячы адмены гэтага дыктату. Але цар загадаў, што не можа адмяніць указ, бо ён царскі. Тады яна кітра і адмыслова пакарала дом Амана і паставіла замест яго Мардакхея, свайго выхавацеля (бо была сиратой), які ад імя цара выдаў іншы ўказ, ужо на роднай, яўрэйскай мове, паводле якога цар дазваляе юдэям у любым горадзе спрацаваць на абарону свайго жыцця, знішчыўшы і загубіўшы ўсё сваіх моцных ворагаў. І многія з персаў збіліся менавіта юдэямі, бо напаў на іх страх перад гэтым народам. 13 дня месяца Адара юдэі вынішчылі ўсіх сваіх ворагаў, а 14 дня яны супакоіліся ды зрабілі яго Днём гаспадарства і веселасці. Ад гэтага часу Ізраіль святкуе Пурым, што азначае “жэрабя” (жрэбій), па якім усё выйшла наадварот: замест уласнага вынішчэння, юдэі ўзялі ўладу над ворагамі сваімі.

Як бачым, сітуацыя нагадвае Беларусь, у якой, замест роднай еднасці, мовы, годнасці, насаджваецца падзел, імперская мова, канфармізм. Каб пазбегнуць поўнага вынішчэння і дасягнуць свабоды, беларусам трэба здзейсніць адмысловы ўваход у Ізраіль, зрабіцца яго часткай, спыніўшы дыктат ды дамагства. Прарок Ісая яшчэ ў 7 стагоддзі да нашай эры абвешчаў такі ўваход: “Дом Мой домам малітвы назавецца для ўсіх

народаў” [Іс 56, 8]. Госпад заклікае на роднай мове рассеяных, скурушных сэрцам, пазбаўленых волі людзей, знявечаных “невукамі-вартаўнікамі”, якія выкрываюцца прарокам як “Нямыя сабакі, прагныя душой, якія не ведаюць сытасці: і гэтыя пастухі бязглуздыя, якія глядзяць кожны на сваю дарогу, кожны да апошняга на сваю карысць” [Іс 56, 11]. Ад вяршыні піраміды дыктатуры да нізу гэтыя невукамі пазнаюцца ў вулічнай лаянцы да людзей свядомых: “отморозки, отщепенцы, выродки”. На днях у грамадскім транспарце ў мяне адбыўся дыялог са знаёмай:

- Как там ваш старший сын?
- Спасибо, в тюрьме. – Ад разгубленасці жанчына ледзь прамовіла:
- Кто ж его туда посадил?
- Самый эlegantный победитель.
- За что?
- За сквернословие...
- Ну, не может этого быть, я знаю ваших детей.
- Он шёл по направлению к Октябрьской площади в 4 часа.
- Ну, за это б его не задержали.
- Но он шёл, разговаривая по телефону на белорусской мове, которая, видимо, приравнивается к сквернословию.

Тады з іншага боку аўтобуса я мяне пасыпалася абразамі лаянка: “Не трожь нашего президента! Да на него молиться надо! Не нравится – езжай в другую страну, понаехало тут всяких!” Я паспрабаваў растлумачыць, але быў рашуча выкрыты ў ілжы. Усё гэта адзін мужчына сталага узросту штурхнуў мяне на выхад так, што ледзь не выпаў спінай на асфальт. На яго паграбу мяне пабачыў, я прапанаваў гэты зрабіць тут і зараз. Мужчына не адказаў, а толькі адыйшоў. Я разумею тых простых, шалёных людзей, якія, выплюхваючы свае эмоцыі ў агульным псіхалагічнай аховы, не могуць зрабіць уласны выхад з пачынаюцца за прычыны несвядомасці і неінфармаванасці. Як не маюць доказаў і аргументаў супраць відавочных фактаў, яны проста альбо збіваюць, альбо плююць у твар.

Назаўтра, ідучы да свайго універсітэта, я вымушаны быў зафіксаваць іншы дыялог з юнакамі, што “крылі” матам:

– Вы студенты?

- Нет, – збянтэжыўся адзін хлопец.
- Да, – адважыўся іншы.
- Зачем тогда употребляете такие звуки?
- Это мы с утра.
- Можно представить, что будет дальше.

Тут я даведаўся тую цемру, з якой мы ўсе зараз коцімся: “І зрабілася з нас та яго змрочнае” [Адкр 16, 10]. Таму ў гэты дзень у кінатэатры “вербнай”, гэты значыць вербальнай, пачаўся вяршыўшы пачаць выкладанне псіхалогіі на беларускай. Заўважым, што кола гісторыі паварочваецца на беларускай мове, кожнага народа ў пэўнай адпаведнасці Ізраілю. Беларусы, як і яўрэяў на працягу трох з паловай тысяч гадоў, вынішчалі, рабавалі, лаялі, гналі. Але народ Божы выстаў і стаў прыкладам для ўсіх народаў зямлі, не страціўшы сваёй культуры, мовы, самабытнасці, не здрадзіўшы духу вольнасці і справядлівасці. Над гэтым народам заўжды смяяліся ды пацяшаліся, але і гэты ён вытрываў. Таму, калі БТ чыніць здзек і насмешкі над жменькай беларусаў, для якіх плошча Каліноўскага стала на тыдзень уласнаю сялібай, яно адмысловым спосабам далучае іх да Ізраіля Божага. А гэты далучэнне ёсць сапраўды штасце.

З падачы БТ (беларускага тэлебачання) вельмі недарэчна выглядала жменька моладзёвай апазіцыі ў коле “цыркавай арэны”, зруйнаванай савецкім трактарам і невукамі-амонаўцамі на інтрыгу і відовішча ўсяму свету. Але ж цыркавая арэна мае за сабой, як вядома, код – лічбу 13, што значыць жэрабя, лёс. “Жребий брошен, господа!”. І ён кінуты не намі, а тым, хто, не збаяўшыся 13 года свайго бяспраўнага праўлення, выдаваў указ. Цяпер, паводле закона Пурыму, гэты ўказ з “цыркавага кола” трапляе проста ў кола бумеранга.

